

דוד מוריס

פ י ס ו ל

1992

דוד מוריס

פ י ס ו ל

אוקטובר - דצמבר 1992

אוצרת התערוכה: שלומית הייט

קטלוג התערוכה הוכן במימון: עיריית הרצליה, אגודת ידידי המוזיאון

תודתנו נתונה ל: וירג'יניה ויעקוב אלקוב, טליה ודני בז'רנו, אורה בהרב, דניאלה כהן, ליאורה ומיכאל פדרמן, חב' מלוות דן, ברברה ומיכאל קאופמן, דינה וגדעון אוברזון, דינה ורפאל רקנטי, דבורה שוקן, צפי ויצחק שוחר, רחל ובן תג'ר, בתיה וחיים וייס, שלומית ידיד, אלוה ואדולף פולק, דניאלה ודניאל שטיינמיץ, אסתר ולואיס בק, חייל - החברה לישראל בע"מ, הרציקוביץ (ישפאר), נדן וצ'רלי הולנדר, "סמינה", תיריה ואברהם שקד, כלל ישראל בע"מ, רות ובוטז ברק

שער קדמי: קומקום עם ראשים שטוחים 36 x 13.5 x 42.5

צילום: דפנה קצור, עיצוב: אסתר קרייזמן, ביצוע גרפי: פומרנץ יפה, הפקה: אדר הפקות בע"מ
© כל הזכויות שמורות למוזיאון הרצליה לאמנות.

"מחוזות החלום"

הנכנס אל חדר התצוגה של מוזיאון הרצליה, בו מוצגים פסליו של דיוויד מוריס, חוזר אל "מחוזות החלום". דמויות מורכבות מחלקי "אנוש" וחלקי "חיה" יוצרות, בהתחברן יחד, מעין מעשה מרכבה אותו אנו פוגשים רק בחלומותינו. ההבעה על חלקן "האנושי" של פני הדמויות מדגישה את חוסר הקשר שלהן עם עולמנו הימיומי ואת המצאותן בחוויה אקסטטית, חלומית ומנותקת. הקונטרסט נוצר בין הכרותנו - הצופים - עם כל חלק נפרד של מרכיבי הפסל ובין אי יכולתנו לזהות את היצור המוזר, השלם. הפער בין האפשרות לפענח ולקרוא הבעות ורגשות על פניו של כל אחד מהיצורים של דיוויד מוריס ובין שאיפתנו לחלוק את עוצמת החוויה שלו הוא לבליבו של האזור הבלתי מוגדר אליו מביאנו הפסל דיוויד מוריס.

ב"מחוזות החלום" קיים קשר בין העבר הקדמוני ובין ימינו: פסלי האלילים והתרפים העתיקים עשויים לשמש גם בהווה. עדיין לא גושרו כל הפערים התרבותיים והנפשיים של ארצות המסתורין עבורם החזיקה האנושות באבירי פולחן המשרים בטחון. האדם בחר להשתמש בדמויות מעולמו המוכר; אנשים, חיות וציפורים אשר סמלו עבורו כוחות חזקים ובלתי מובנים לו. גם הפסל, דיוויד מוריס, כאילו אומר: "הצופה יכול להזהות עם דמויות - אנוש. אני משתמש בדמויות - אנוש ובכך מונע נתק בין הצופה ובין הפסל".

- ובכל זאת נוצר נתק בין היומיומי והמוכר ובין המסתורי והעלום. הצופה מכיר ולא - מכיר את הדמויות, נושא היצירה. הוא נע בין הפסלים בנסיון לקשר בין חוויותיהם המיסטוריות ובין עולמו שלו. האם ניתן לגשר על הקונטרסט הפרדוקסלי בין החוויות המוכרות והבלתי - מוכרות, אלה הידועות מחיי היומיום לעומת אלה הנובעות מ"מחוזות החלום".

הפסל דיוויד מוריס מסווג את עבודותיו לקבוצות. כמה מקבוצות אלה מקבלות יצוג גם בתערוכה זו: ה"ציפורים", "המלאכים", "הגלגלים" וה"קומקומים" המחוברות ושלובות זו בזו אך ניתנות, כל אחת ואחת, גם לזהוי כחטיבה העומדת בזכות עצמה.

ה"קומקומים" הנם כדורים. כלי-הקיבול הראשוני, ראשית מלאכתו של כל קדר ועובד בחומר. המים משולים לחיים. המעיין הנובע של היצירה. מאז תחילת התרבות האנושית קושטו כלי-הקיבול למים בצבעים ובצורות. בכך ביטא האדם את החשיבות הגדולה שיוחסה להם. דיוויד מוריס פסע באותה דרך אך עשה צעד נוסף בכך שזנח את השימוש בכלי והפך אותו למשני. האלמנט הצורני הפך לעיקר. המוטיבים המקשטים את ה"קומקומים" הנם ראשי אדם וראשי חיות. לאנשים ארשת פנים מנותקת מעולמנו. פיהם פעור בתדהמה ועיניהם (אם הן פקוחות...) בוהות נכחן.

בקבוצת ה"גלגלים" מציב האמן את פסליו על במה קטנה שבסיסה ארבעה גלגלים, כמו צעצוע של ילדים. האיש היושב על הבמה איננו ילד. הוא מבוגר, מהורהר. קמעא ואין לו קשר לכלי הרכב ה"פרימיטיבי" עליו הוא רוכב, כלי גבוה, בלתי יציב, לא נוח לתנועה, לא מעשי. מה לאיש מבוגר ולאבזר לא פרקטי זה? היכן הפוטנציאל של תנועה, זריזות ומהירות הנקשר בדרך-כלל עם גלגלים וכלי-רכב?

אולי הוא רכב חללי שבו מגיע אלינו נוסע מן הכוכבים, מלאך משמים שאין אנו מכירים, הנושא עימו את החוויות הבלתי-ארציות שעבר בדרכו אלינו... האפים הארוכים, הקריקטוריים של הדמויות שעל ה"גלגלים" מחברים את הצופה ישירות אל קבוצת ה"ציפורים" ומקוריהן... אולי חזרנו אל המעיין הנובע (מעין - בעברית - מקור) משם נשאבו המים ל"קומקום"... איזה כוח נותן האמן לאותם איברים פאליים. האם כוונתו גם לשעשע את הצופה בדמות אנוש נלעגת, מכוערת ומוגזמת בפרופורציות שלה, שרגליה וידיה כמעט מנוונים ואילו אפה ענק?

לאחד מהיושבים על ה"גלגלים" יש כנפיים קטנות - והרי הוא כבר מן ה"מלאכים". הוא חזה בנפלא ממנו והחוויה העזה שעבר ניכרת בו ובפניו החלומיים-נדהמים. כנפי המלאך שלו הם גם כנפי ציפור, כמו גם העיטור שעל ראשו, ה"מקור" המחברנו אל סדרת ה"ציפורים".

הציפור היא מרכיב חשוב בעבודותיו של דיוויד מוריס. לחליפין היא פושטת ולובשת צורה, מדמות אנוש חלקית או מלאה ועד לדמות ציפור (מלאך). הציפורים, על מקוריהן, נמצאות תמיד ליד יצורי האנוש ונותנות להן את המימד הרוחני. אין הן מספקות את המימד האווירי כי הן כבדות, ארציות ובעצם אינן יכולות לעוף!...

ה"מלאכים", שגם להם כנפיים, הם אלה שיכולים להתקרב לאלוהות. לחוות את החוויה המיסטית שהשפיעה כך עליהם ועל הבעתם ואחר-כך להציע אותה לנו. ה"ציפורים" הן מ"דרגה" אחת נמוכה יותר ואינן יכולות להשתחרר מן האנושי שדבק בהן.

תוויהפנים של הדמויות עשויים בעדינות נדירה יחסית לטקסטורה הרגילה של חומר שרוף. הארוטיקה המרחפת מעל העבודות מחרפה לפעמים עד כדי רמיזות ברורות, כאשר ספק-דג וספק-אבר מין מוצגים פעור-פה לפני אשה, פעורת-פה אף היא.

דיוויד מוריס מושפע, לכל אורך הקריירה שלו כפסל, מתרבויות עתיקות וחדשות שהשתמשו באותו המדיום. בעיקר בולט הקשר לאמנות פרה-קולומביאנית בכך שעליו "אשה כורעת ללדת", ממש כמו אמנות ממישורים והקשרים אחרים.

דיוויד מוריס, חבר קיבוץ עין השופט, מצליח לסחוף אותנו אל "מחוזות החלום" ולהעניק לנו, הצופים, בפסליו, הזדמנות לחוות את הבלתי-ידוע והבלתי מובן, להעמיק את תחומי תת-ההכרה החברתית שלנו ולנסות לפענח את המסר הישן-חדש: כה הרבה יש שאין אנו יודעים.

קורות חיים

1936	נולד בברוקטון, מסצ'וסטס, ארה"ב.
1958	בוגר אוניברסיטת אלפרד, ניו יורק.
1960-61	מסייר באירופה וישראל.
1962	עולה לישראל ומתקבל לקבוץ עין השופט.
1963-69	מציג רישומים בתערוכות קבוצתיות.
1969	מתחיל עבודה משותפת בסטודיו יחד עם ג'יין מאייר.
1971	מתקבל כחבר באגודת אמני הקרמיקה.
1981-88	מלמד קרמיקה בסמינר אורנים.
1987	משלים פרויקט של 300 דמויות ליובל ה-50 של עין השופט.
1988	אוצר התערוכה "חומר בגן" בבית האמנים, ירושלים.
מאז 1975	משמש כמרצה-אורח עונתי באקדמיה לאמנות בצלאל, ירושלים.

תערוכות יחיד

1972	גלריה בת-שבע, תל-אביב.
1976	קן תרבות אמריקה-ישראל, ניו יורק.
	גלריה בת-שבע, תל-אביב.
1977	מוזיאון הארץ, תל-אביב.
1982	הגלריה, קיבוץ כברי.
1984	מוזיאון הרצליה לאמנות (קטלוג).
	הגלריה, קיבוץ איילון.
1987	מוזיאון ערד, ערד.
1989	גלריה אחד-אחד, תל-אביב.
1990	גלריה הוראס ריכטר, יפו.
1991	גלריה לאמנות בצלאל, ירושלים.

תערוכות קבוצתיות נבחרות

1978	"פיסול בחומר" אמנות לעם, תערוכה ניידת (קטלוג).
1979	קרמיקה מישראל. תערוכה ניידת, גרמניה (קטלוג).
1981	"צורות בחומר" מוזיאון ישראל, ירושלים (קטלוג).
1982	"מגע" מוזיאון ישראל, ירושלים (קטלוג).
1983	ג'יין מאייר ודייוויד מוריס, גלריה "אלף" תל-אביב.
	"בית אבא חושי" חיפה, מוזיאון וילפריד ישראל קיבוץ הזרע.
1984	"13 בחומר" תיאטרון ירושלים, ירושלים (קטלוג).
1985	"אל מיתוס ללא אל" בית האמנים, ירושלים (קטלוג).
1986	"אין חיות רעות" אמנות לעם, תערוכה נודדת (קטלוג).
	"גדול וקטן" מוזיאון ישראל, ירושלים.
1989	קרמיקה מישראל, תערוכה ניידת, אירופה (קטלוג).
	ישראל - מצב האמנות, מרכז "ברביקן" לונדון.
	"יוצר וחומר" גלריה לאמנות רחובות, מרכז סמילנסקי לתרבות.
	"יוצר וחומר" מוזיאון בתיים, בתיים.
1990	אמנים מישראל, מוסד אליכס דה רוטשילד, תערוכה ניידת, אירופה (קטלוג).
	אמנים ממגידו, תערוכה ניידת, אירופה (קטלוג).
1991	אמנים מישראל וממזרח גרמניה, יפו.
	קדרות מפיג'י, עבר והווה, מוזיאון פיג'י, פיג'י.
1992	קרמיקה קדומה ועכשווית, אוניברסיטת חיפה (קטלוג).
	אגודת הקרמיקאים בישראל - תערוכה ניידת, גרא, ברלין, שטוטגרט, (קטלוג).

פרסים

1967	פרס דבורה דוידזון לפיסול וציור.
1975	פרס האמנות - מועצה איזורית מגידו.
1988	ציון לשבח אגודת האמנות הקרמית - יפו.

קומקום מ - 2 ראשים 37.5 X 20 X 44 TEA POT 2 HEADS

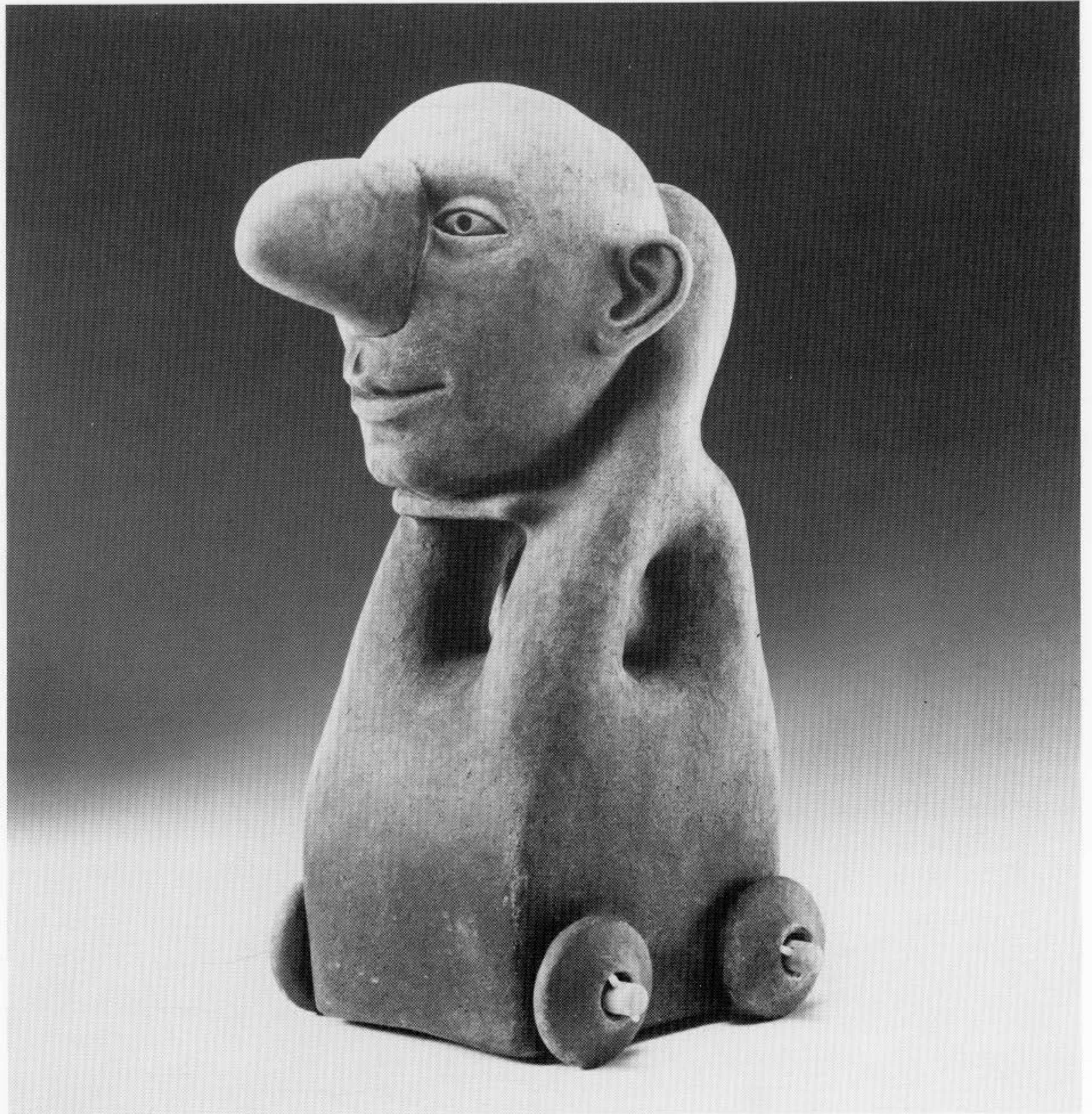

CROWN 30 X 29 X 29 כתר

HEAD ON CHAIR ON WHEELS 36 X 13 X 14 ראש על כסא על גלגלים

HEAD WITH HANDLE ON WHEELS 37 X 13 X 15 ראש עם ידית על גלגלים

קומקום עם דג 38 x 23 x 21 TEAPOT WITH FISH

ANIMAL VASE WITH 2 HEADS 40.5X 15 X 31 חיה צנצנת עם 2 ראשים

איש קטן על מושב על גלגלים 44 x 22 x 28 SMALL MAN ON SEAT ON WHEELS

MAN ON SEAT ON WHEELS 52 X 20 X 18 איש על מושב על גלגלים

אִישָׁה צִיפּוֹר עַל בְּסִיס 36 X 18 X 18
מֵאוֹסֶף מוֹזִיאֹן הֶרְצִלְיָה לְאַמֻּנוֹת
COLLECTION OF HERZLIYA MUSEUM OF ART

FLAT HEADS ON MOUND ראשים שטוחים על תל 29 x 20 x 28

2 BIRDS ON A ROOF 47.5 X 15 X 18.5 ציפורים על גג 2

ציפור עם צלב 20 x 19 x 36 BIRD WITH CROSS

2 BIRDS ON BIRD TEAPOT 43.5 X 34 X 21 ציפורים על קומקום ציפור 2

BIOGRAPHY

- 1936 Born in Brockton, Mass., U.S.A
- 1958 B.F.A. Alfred University, Alfred, N.Y.
- 1960-61 Travelled in Europe and Israel
- 1962 Emmigrated to Israel and became a member of Kibbutz Ein Hashofet.
- 1963-69 Exhibited drawings in group exhibitions.
- 1969 Began working in the ceramic workshop with Jean Mayer.
- 1971 Became a member of the Ceramic Artist Association.
- 1981-88 Taught ceramics at Oranim Teacher's College.
- 1987 Completed a project of 300 figures for the 50th anniversary of Ein Hashofet.
- 1988 Curator for exhibition "Clay in the Garden", Artists House, Jerusalem.

Since 1975 Periodic guest lecturer at Bezalel Art Academy, Jerusalem.

ONE PERSON EXHIBITIONS

- 1972 Bat Sheva Gallery, Tel Aviv.
- 1976 America-Israel Cultural Foundation, New-York
Bat Sheva Gallery, Tel Aviv.
- 1977 Ha'Aretz Museum, Tel Aviv.
- 1982 The Gallery, Kibbutz Cabri.
- 1984 Herzliya Museum of Art, Herzliya, (catalogue)
The Gallery, Kibbutz Eilon.
- 1987 Arad Museum, Arad.
- 1989 One-One Gallery, Tel Aviv.
- 1990 Horace Richter Gallery, Jaffa.
- 1991 Bezalel Art Academy, Jerusalem.

SELECTED GROUP EXHIBITIONS

- 1978 Sculpture in Clay, Omanut La'Am*, travelling exhibition (catalogue).
- 1979 Ceramics from Israel, travelling exhibition, Germany (catalogue)

- 1981 Figures in Clay, Israel Museum, Jerusalem. (catalogue).
- 1982 Touch, Israel Museum, Jerusalem.
- 1983 Jean Mayer and David Morris, Alef Gallery in Tel Aviv, Beit Abba Chushi in Haifa and Wilfrid Israel Museum in Kibbutz Ha'zorea.
- 1984 Thirteen in Clay, Jerusalem Theater, Jerusalem (catalogue).
- 1985 Toward Myth without a God, Artists House, Jerusalem (catalogue)
- 1986 No Bad Animals, Omanut La Am*, travelling exhibition (catalogue)
Big and Small, Israel Museum, Jerusalem.
- 1989 Ceramics from Israel, travelling exhibition, Europe (catalogue)
Israel: State of the Art, Barbican Centre, London.
Maker and Material, Rehovot Art Gallery,
M. Smilanski Center for Culture.
Maker and Material, Bat Yam Museum, Bat Yam.
- 1990 Artisans from Israel, the Alex de Rothschild Foundation travelling exhibition, Europe (catalogue).
- 1991 Artists from Megiddo, travelling exhibition, Europe (catalogue).
Artists from Israel and East Germany, Jaffa
- 1992 Fijian Pottery: Past and Present, Fiji Museum, Fiji.
- 1992 Ancient and contemporary ceramics, Haifa University (catalogue)
Israel Ceramic Artists Association
Travelling Exhibition (catalogue).
Gera, Berlin and Stuttgart.

AWARDS

- 1967 Dvora Davidson Prize for Sculpture and Painting.
- 1975 Regional council of Megiddo Award for Artists
- 1988 Honorable Mentions from the Ceramic Arts Association of Japan.

* Public organisation created by the Ministry of Culture and Education.

dreamy, entranced expression. His angel's wings are also bird wings, as is the ornamentation on his head and the "beak" which connects us to the "Birds" series.

The bird represents an important component in the works of David Morris. It alternates in the shape it assumes, from a complete or partially human form to a bird (angel) figure. The beaked birds are always placed near a human form, granting them a spiritual quality. We do not associate these birds with an airy dimension because they are heavy, earthbound creatures unable to fly.

The "Angels", also equipped with wings, are those able to approach Divinity - to undergo the mystical experience which so affected them and their expression, and then to offer it to us. The "birds" are one level lower and cannot shake off the human element which has adhered to them.

The figures' facial features have been sculpted with a relatively rare delicacy, considering the regular texture of baked clay. The vague eroticism floating above the figures sometimes sharpens into clear allusions, when a phallus-like fish, or a fish-like phallus is exhibited open-mouthed, facing a similarly open-mouthed woman.

Throughout his career as a sculptor, David Morris has been influenced by ancient and new cultures using the same Medium. The association with pre-Columbian art is particularly prominent in the urn bearing a depiction of a woman on the verge of childbirth, much like art from other planes and connotations.

David Morris, a member of Kibbutz Ein Hashofet, succeeds in sweeping us into the "Dream Regions" and in giving us, the viewers of his sculptures, the opportunity to experience the unknown and the unfathomable, to delve into our collective sub-conscious in order to try and understand this old-new message: There is so much that we do not understand.

SHLOMIT HEIGHT

Curator of the Exhibition.

FIGUREHEAD 36 X 25.5 X 40 בראש האניה

DREAM REGIONS

Those entering the exhibition hall of the Herzlia Museum, venue of David Morris' sculptural exhibit, inevitably step into "dream regions".

The fusion of both "human" and "animal" elements in the figures creates a vision reminiscent of the prophet Ezekial's chariot, which we have previously encountered only in our dreams. The expression on the "human" faces emphasizes their detachment from our day-to-day world and underlines their involvement in a dreamlike, remote and ecstatic experience.

A contrast lies in the viewer's familiarity with each separate component of the sculptures and his inability to identify the strange figures in their entirety.

This gap between the ability to read and interpret the facial expressions and feelings of each one of the artist's figures, and our wish to share this powerful experience, comprises the very heart of the unidentified area into which we are led by David Morris.

In the Domains of the Dreams there is a connection between the primeval past and the ancient idols and household gods could be used today. We have yet to bridge the emotional and cultural gaps of mysterious lands which induced humanity to embrace ritual vessels capable of inspiring a feeling of security.

Man chose to use figures from the world familiar to him: human shapes, animals and birds which symbolised mighty and unfathomable powers. It is as if the sculptor were saying, "The viewer is able to identify with human-like figures, I use these human-like figures in order to prevent detachment between the viewer and the sculpture".

Despite this effort, there is still a certain detachment between the familiar and everyday elements and these which are mysterious and secret.

The viewer recognises - yet does not recognise - the figures, the theme. He wanders among the works, trying to reconcile their uninterpretable experiences with his own world. Is it possible to bridge the paradoxical chasm between the familiar and unfamiliar, the everyday experiences as compared to those inspired in the "Dream Regions"?

Sculptor David Morris classifies his work in groups. Several of these groups are represented in this exhibit: the "Wheels", the "Birds", the "Angels" and the "Kettles", which are intertwined, yet identifiable as separate entities.

The "Kettles" are water urns, a primeval vessel, the primary craftsmanship of any potter or clay sculptor. The water symbolises Life, a fountainhead of the creation. Since the very beginnings of mankind, water vessels have always been embellished with colours and shapes. This is how man expressed the tremendous importance attributed to water.

David Morris has followed this path, but has taken one step further by abandoning the use of a vessel, thereby rendering it secondary. The element of shape has become central.

The motifs decorating the "Kettles" are human and animal heads. The human faces carry a detached expression. Their mouths gape open in amazement and their eyes (if open) stare out blindly.

In the "Wheels" group, the sculptor places his sculptures on a small platform raised on four wheels, like a children's toy. The figure sitting on the platform is not that of a child. It is a somewhat reflective adult, who is detached from the "primitive" vehicle upon which he is riding - a tall, unstable, uncomfortable and clumsy type of transport, completely useless. What is the man's connection with this impractical prop? Where is the potential for movement, swiftness and agility generally associated with wheels and vehicles?

Perhaps it is a space wagon of some sort which has brought us a visitor from outer space, a previously unknown celestial angel carrying the unearthly experiences he underwent on his way to earth...

The long, caricature-like noses of the figures featured in "Wheels" enable the viewer's smooth graduation to the "Birds" group and their beaks... Perhaps we have come full circle to the fountainhead, the beaker, the source from which the water was drawn from the "Kettles".

What power the sculptor attributes to the phallic organs! Is his intention to amuse the viewer with the sight of a laughable human figure, both ugly and exaggerated in its proportions, whose legs and arms are almost wizened but whose nose is huge?

One of those figures perched upon the "Wheels" has small wings - thereby symbolising that he has already become one of the "Angels". He has undergone a wondrous process which is beyond him, and the powerful experience has left its mark on him in a

Exhibition curator: **Shlomit Height**

The publication of this catalogue was made possible through the generous contribution of the Herzliya Municipality, the Friends of the Herzliya Museum.

We are grateful to: Virginia and Jacob Alkow, Talia and Danny Bejarano, Ora Baharaff, Daniella Cohen, Liora and Michael Federman, "The Dan Hotels", Barbara and Michael Kaufman, Dina and Gideon Oberson, Dina and Raphael Recanati, Dvora Schocken, Zafi and Itzhak Shoher, Rachel and Ben Tagger, Batia and Chaim Weiss, Shlomit Yadid, Elsa and Adolph Pollak, Daniella and Daniel Shteinmetz, Ester and Luis Back, The Israel Corporation Ltd., Herzikowitz (Ispar) Nadine and Charlie Hollander, "Samina", Tiria and Avraham Shaked, Clal Israel Ltd., Ruth and Boaz Barak

Front Cover: **Bird on Head** 30 X 30 X 19

Photography: Dafna Katzor, Design: Esther Kreisman, Graphics production: Yaffa Pomerantz, Production: Adar Productions Ltd.,

© All rights reserved by the Herzliya Museum of Art

DAVID MORRIS

S C U L P T U R E

OCTOBER - DECEMBER 1992

DAVID MORRIS

S C U L P T U R E

